

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 9 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Železni Bismark pa evropski mir.

Pravijo, da je železni Bismark z Avstrijo podaljšal zvezo na 6 let. Avstrija privolila je v zvezo proti temu, da se ohrani mir, katerega smo silno potrebni. Pridružila se je baje po enakih pogojih tudi Italija. Te tri vlade so toraj sklenole vzajemno zavrnoti vsakega, kateri bi evropski mir kalil in enega treh zaveznikov napal n. pr. Italija in Avstrija bi pomagale Nemčiji, ako bi to Francozi napali. Kaj pa če bi Italijani sami začeli boj zoper Francoze? V tem slučaju, pravijo, bi ne bile dolžni Nemčija in Avstrija iti na pomoč Italijanom. Jednako lahko roke križem držite Italija in Avstrija, če bi Bismark začel vojsko zoper Ruse. Tako saj sklenjena zveza kaže.

Sedaj pa vidimo čedalje jasneje, da hoče Bismark Ruse ali Francoze, ali obadva ta naroda tako dolgo dražiti, da primeta za orožje. V tem slučaju bi mu vsled sklenjene zveze morale Italija in Avstrija pomagati, sploh nastala bi strahovita vseevropska vojska, neizmerno kriprelivanje. Ravno te dni se je Francozom z vojsko pogrozil tako naduto, da če še ti jednako odgovorijo, vojska ni več daleč.

Zakaj pa se namerava vse to? Najbolj odkritosrčni novinarji navajajo te le uzroke: pruski ali prajzovski politikarji so v 20 letih pograbil vse nemške državiče in ustanovili novo, mogočno nemško cesarstvo. Toda novo cesarstvo ni nikder priljubljeno na svetu. Vse sosede žali več ali manj in jim žuga s svojim gospodstvom. Strahovito ponižani Francozi pa so si zopet čudovito pomagali, njihova vojska je številnejša od nemške, vsa meja proti Nemčiji z velikanskimi trdnjavami zavarovana, ves narod pa hrepeni po masčevanji. Vrh tega je Bismark še Rusa razdražil in tam zapoveduje novi car, ki ni prijatelj Prajzom, kakor je bil njegov oča. Naposled je še pomisliti, da je cesar Viljem 85 let star, Moltke 82 in Bismark bliža se 70. Izkušeni generali in ofi-

cirji, ki so l. 1864, 1866, 1870 se bojevali, tudi niso neumerjoči in tako hoče Bismark, preden ga smrt pobere, še enkrat z mečem zaviheteti, da obstanek svoje Nemčiji zagotovi: Francoze in Ruse, te še želi potlačiti in neškodljive storiti.

Italijanski listi so prvi to nakano svetu razkrili. Pravijo, da Bismark dela po sledečem črtu: Avstrijo vabi in tišči vedno globljeje v Balkanske in sploh v južne in izhodne zadeve, da bi Rusi razjarjeni vojsko pričeli; jednako napeljuje Italijane in Španskega kralja proti Francozom, da bi ti boj napovedali. Potem pa Bismark reče: sedaj moram zaveznikom iti na pomoč. Velikansko vseevropsko klanje bi se pričelo, a krivdo bi navesil Rusom in Francozom. Vojska bi pa se tako vršila, da bi Španci, Italijani pa nemške trdnjave ob francoskeji meji Francoze 3 — 4 mesece motile in držale nazaj. Med tem bi pa vsa nemška armada z avstrijsko vred planola nad Rusa in tega v nekaterih bitkah potrla, potem se pa vrnola in Francoze popolnem pomandrala. Viljem in Bismark bi vsej Evropi zapovedovala.

Tako poročajo italijanski listi. Črtež je velikansk, glave Bismarkove vreden. Toda ravno ker meri na vrhovno gospodstvo Nemčije na vsej Evropi, oprezni so Rusi, Francozi pa tudi Italijani in naši sedanji avstrijski ministri. Če potlači Bismark še enkrat Francoze pa Ruse, potem tudi Avstrija in Italija ni več varna pred njim. To vidi pri nas vsak pameten in zaveden domoljub. Zeleti je toraj, da sedanja zveza z Nemčijo traja naprej, ki za ohranitev miru skrbi. Tudi Bismarka nekoliko v špripci drži. Ako pa hoče Bismark sam vojsko zoper Francoze in Ruse, naj pa se tudi sam z njimi hrva. Mi mu vsled zveze nismo dolžni iti v pomoč. Popolnem obeh ne potlači in tedaj smo tudi mi varni pred njim. Tako svetujejo nemški konservativni listi pa tudi slovanski jednako pišejo. Le nemški liberalci bi radi Avstrijo ponižali, da bi le Bismarku na strani stala.